

enCATHopedia Volume 4

Ruggenmergletsels en de blaas

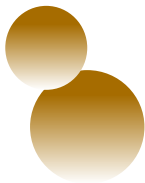
Veranderingen in
de blaasfunctie

Het begrijpen
van het letsel

CIC kan
helpen

wellspect
HEALTHCARE

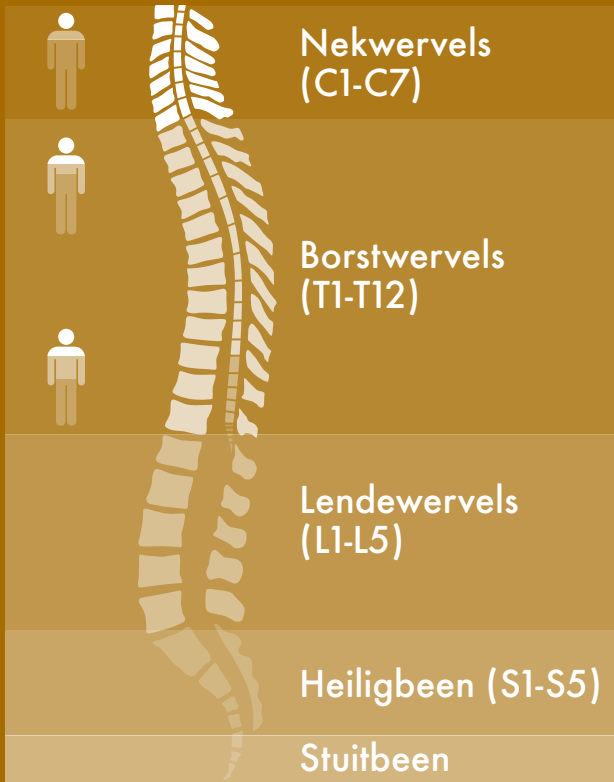
Dwarslaesies

Een dwarslaesie betekent schade of letsel aan het ruggenmerg zelf. Het letsel tast de communicatie tussen de hersenen en de rest van het lichaam aan. Dit betekent dat motorische signalen vanuit de hersenen niet voorbij het punt van het letsel komen en dat reflexsignalen van onder dat punt de hersenen niet kunnen bereiken.

Dwarslaesies worden geclassificeerd naar gelang de plaats van het letsel. In het algemeen is het zo dat hoe hoger het letsel zich bevindt, des te meer spieren zijn aangetast. Echter, het letsel kan volledig of onvolledig zijn. Een volledige dwarslaesie betekent dat er geen signalen langs de plek van het letsel kunnen passeren en daardoor is er geen gevoel of vermogen om te bewegen onder de plek van het letsel. Als het letsel onvolledig is, kan een deel van de spiercontrole of gevoel blijven bestaan. Hoeveel dit is, hangt af van de mate van het letsel en het individu.

Ongeacht de omvang van de schade, een dwarslaesie betekent vrijwel altijd een verandering in de blaasfunctie. Goed blaasmanagement is zeer belangrijk en zal een groot verschil maken voor de algemene gezondheid en kwaliteit van leven. Vermeldenswaardig is dat tot 30% van de patiënten met een dwarslaesie weer een normale blaasfunctie krijgt (Scivoletto G et al. *Disabil Rehabil* 2008;30(5):330–7).

Elke wervel in de ruggengraat heeft zijn eigen aanduiding. Zo wordt bijvoorbeeld de derde wervel in het cervicale gebied (de nekvertels) C3 genoemd (c = cervicaal, 3 = derde) en de 7de wervel in het thoracale gebied (de borstvertels) T7. In het algemeen geldt, maar niet altijd, hoe hoger het punt van het letsel, hoe uitgebreider het verlies van gevoel en motorische controle.

Hoe een dwarsleasie de blaasfunctie aantast

De locatie en de mate van het letsel bepalen het type blaasconditie.

Een letsel boven T12/L1 (borstwervel 12/lendewervel 1) voorkomt vaak centrale controle over de blaasfunctie. Reflexmatige impulsen nemen het over, waardoor de sluitspier (die urine in de blaas houdt) en de blaasspier tegen elkaar in werken. Als de blaasdruk te hoog wordt, kan dit incontinentie of, nog gevaarlijker, reflux van urine naar de nieren veroorzaken. Gewoonlijk bestaat de behandeling uit het verlagen van de druk in de blaas met medicijnen en het leegmaken van de blaas middels intermitterende katheterisatie (CIC).

Letsels onder T12/L1 kunnen invloed hebben op de spieren die verantwoordelijk zijn voor de reflexmatige lediging van de blaas, resulterend in het gedeeltelijk of geheel voorkomen van de samentrekking van de blaasspier. Dit beïnvloedt verschillende personen op verschillende manieren, afhankelijk van de mate van het letsel. Een persoon kan het gevoel van aandrang hebben, maar kan helemaal niet of slechts gedeeltelijk leegplassen. Dit kan leiden tot overloopincontinentie of infecties veroorzaakt door de achterblijvende urine in de blaas. Als de handfunctie goed genoeg is of als er assistentie verleend kan worden, dan wordt vaak intermitterende katheterisatie voorgeschreven.

Intermitterende Katheterisatie (CIC) kan helpen

Voor mensen met voldoende handfunctie om een katheter te hanteren, is zelfkatheterisatie met een eenmalige katheter (CIC) een veilige en gemakkelijke manier om de blaas te legen. Het is effectief voor de typen problemen waarmee mensen met een dwarslaesie geconfronteerd worden en het kan helpen om het leven een beetje makkelijker te maken.

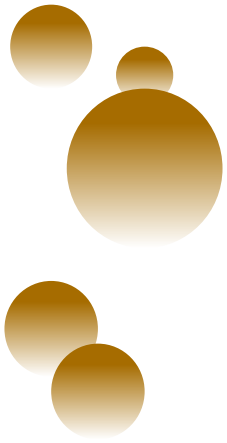
- Het is eenvoudig aan te leren en de meeste mensen ervaren het snel als een tweede natuur
- Het kan bijna overal uitgevoerd worden; als bepaalde typen katheters met opvangzak worden gebruikt, zelfs als er geen toiletvoorzieningen beschikbaar zijn
- Bacteriën hebben geen kans om te groeien op de katheterslang, zoals het geval is bij een verblijfskatheter
- Het leegt de blaas volledig, het voorkomt daarmee een reflux van urine die de nieren kan beschadigen
- Omdat het de blaas volledig leegt, is er geen risico op lekkage van urine

Leven met zelfkatheterisatie

Blaasproblemen kunnen het moeilijk maken om het normale dagelijkse leven met vertrouwen tegemoet te treden. CIC kan hierbij op verschillende manieren helpen.

Met een hydrofiele, veilige en eenmalige katheter is zelfkatheterisatie snel, comfortabel en discreet. Sommige mensen met blaasproblemen maken zich zorgen om er op uit te gaan, omdat er ongelukjes kunnen gebeuren die gaan ruiken. Zelfkatheterisatie kan een deel van de oplossing zijn.

Zelfkatheterisatie geeft een betere controle over wanneer, waar en hoe de blaas te legen. En zelfkatheterisatie voor het naar bed gaan, helpt om de blaas volledig te legen, resulterend in minder toiletbezoek gedurende de nacht en dus een betere nachtrust.

enCATHopedia door LoFric®

Wellspect HealthCare is een wereldwijde, toonaangevende leverancier van innovatieve urologische en chirurgische producten en diensten. Wij luisteren en leren van mensen die met onze producten werken of ze gebruiken om nieuwe oplossingen te ontwikkelen die aansluiten op hun behoeften.

enCATHopedia is een informatieve serie die een reeks van urologische onderwerpen bespreekt. Het maakt onderdeel uit van onze inzet om de kwaliteit van leven van gebruikers te verbeteren en om zorgprofessionals wereldwijd te assisteren.

Wellspect.nl/Wellspect.be

LoFric.nl/LoFric.be

Wellspect HealthCare,
Postbus 656, 2700 AR Zoetermeer, Nederland.
Tel. NL: +31 79 363 70 10. Fax NL: +31 79 362 37 48.
Tel. BE: +32 3 232 06 15. Fax BE: +32 3 303 52 11.
www.lofric.nl www.lofric.be

wellspect
HEALTHCARE